

Raadsvoorstel

afdeling
Financiën

steller
A.G. Dokter

gouda
24 september 2019

dossiernummer
3352

telefoon

onderwerp
Programmabegroting 2020-2023

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Het vaststellen van de programmabegroting 2020 – 2023;
2. Het niet langer doteren aan de reserve Sociaal Domein en bij nihil deze reserve op te heffen.

Toelichting

De Kadernota 2020-2023 is uitgewerkt in deze programmabegroting.

Vanuit hoofdstuk 5 (Kadernota 2020, Toekomstige (bestuurlijke) intensiveringen) zijn de volgende PM-posten in de begroting 2020-2023 inhoudelijk verkend:

- P1: De Goudse Waarden
- P3: Uitvoeringsprogramma Mobiliteit
- P4: Intensiveren ambities m.b.t. preventie, langer thuis wonen, inclusieve samenleving en implementatie autonome ontwikkelingen (w.o. Invoering WVGZ)
- P4: Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein
- P4: Vernieuwing sociale dienst (projectorganisatie en re-integratie)
- P4: Schuldhulp

Naast de invulling van bovenstaande PM-posten wordt voorgesteld om in de begroting 2020-2023 binnen programma 3 extra budget vrij te maken voor de invulling van een incidenteel tekort op de personeelslasten binnen het ruimtelijk domein gerelateerd aan de opgaves m.b.t. activiteiten ruimtelijke plannen.

De voorgestelde uitkomst van de besproken keuzevraagstukken is als volgt:

I. Programma 1: De Goudse Waarden

Het proces om samen met het schoolbestuur te komen tot een herziene, gedragen en sluitende berekening voor het project DGW-Heemskerkstraat 105 is gaande. Hierbij is duidelijk geworden dat het oorspronkelijke bedrag van € 8,1 miljoen dat momenteel in de paragraaf investeringen is opgenomen, ontoereikend zal zijn.

II. Programma 3: Mobiliteit

In Q4 2019 zal door de Raad besloten worden over Mobiliteitsplan. Vooruitlopend hierop wordt voorgesteld om in de begroting 2020-2023 de verwachte voorbereidingskosten voor 2020 en 2021 op te nemen.

Voor deze intensivering is in het CIP en in de paragraaf investeringen een voorbereidingskrediet van € 5,8 mln. toegevoegd. Na afronding van het raadstraject zal dit bedrag zo nodig worden bijgesteld (1e begrotingswijziging 2020).

	2020	2021	2022	2023
Programma 3: VCP (VerkeersCirculatiePlan / Mobiliteit (kapitaallasten voorbereidingskrediet 2020-2021))			-437	-416

III. Programma 3: Capaciteit ruimtelijke plannen

In paragraaf 4.3 van de kadernota is beschreven dat de schaarste op de arbeidsmarkt een additioneel risico oplevert. Het betreft dan doorgaans specifieke deskundigheid, die momenteel zeer moeilijk kan worden aangetrokken. Ten behoeve van de begroting 2020-2023 wordt voorzien dat de personele capaciteit binnen het ruimtelijk domein gerelateerd aan de opgaves onder druk staat.

Voor deze intensivering wordt voorgesteld om incidenteel budget beschikbaar te stellen.

	2020	2021	2022	2023
Programma 3: Capaciteit ruimtelijke plannen	-250	-250		

IV. Programma 4:

Actuele ontwikkelingen:

In de zomer 2019 is in het kader van de voortgang 2019 een nieuwe foto gemaakt van de ontwikkelingen van de budgetten zorg (18+ en 18-) en schuldhulp. Hierbij is duidelijk geworden dat de tekorten in de jeugdzorgbudgetten een structureel karakter hebben. Dit leidt er toe dat deze tekorten vanaf 2021 rechtstreeks ten laste van het perspectief worden verwerkt. Reserves kunnen immers alleen voor incidentele tegenvallers worden ingezet.

Ook heeft de gemeente in juli jl. een richtlijn ontvangen voor de raming van de extra middelen jeugdzorg in de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021 – 2023. De richtlijn van het Rijk (ministeries BZK, VWS en Financiën), in overleg met de VNG en toezichthouders, heeft de volgende strekking:

- *De extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2019 tot en met 2021, die onderdeel uitmaken van de algemene uitkering, worden als structureel dekkingsmiddel aangemerkt.*
- *Voor de jaren 2022 en 2023 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 miljoen (in 2021).*
- *Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden.*
- *Voorwaarde is dat daarnaast gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van de kosten. Gemeenten spelen immers zelf ook een actieve rol in de transformatie en daarmee ook in het kunnen beperken van de uitgaven.*

Het college zoekt actief naar mogelijkheden om de uitgaven te beheersen. De toets voor de toegang naar jeugdhulp vanuit de sociale teams wordt reeds succesvol door de gemeente uitgevoerd. Meer grip op de toegang via autonome verwijzers is nadrukkelijk een aandachtspunt.

Daarnaast is de inzet gericht om het voorkomen van uithuisplaatsingen (jeugdhulp thuis, tenzij) en het kritisch bezien welke doelgroep daadwerkelijk hulp nodig heeft en welke vorm. Kwaliteit en bereikbaarheid van hulp voor die groep blijft nadrukkelijk uitgangspunt van beleid. Het college komt in het eerste ijkmoment 2020 met een nadere analyse.

	2020	2021	2022	2023
Programma 4: Armoedebelief	-150	-250	-250	-250
Programma 4: Jeugdzorg in natura		-500	-500	-500
Programma 4: Dekking kosten jeugdzorg in natura door extra rijksbijdrage			1.287	1.287

Intensiveringen

In vervolg op de in het coalitieakkoord verwoorde beleidsambities m.b.t. programma Sociaal Domein wordt voorgesteld om aanvullende maatregelen in te zetten op de volgende aandachtsgebieden:

	2020	2021	2022	2023
Programma 4: Versterking communicatie	-80	-80	-80	
Programma 4: Preventie schulden	-175	-175		
Programma 4: Inclusie	-100	-100	-100	
Programma 4: Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein	-200	-200	-50	
Programma 4: Preventie	-100	-100	-100	

Naast de voorgestelde uitwerking van de keuzevraagstukken zijn die ontwikkelingen meegenomen met financiële consequenties op grond van de meicirculaire 2019, college- en raadsbesluiten en op grond van de voortgang in 2019. Dit leidt tot het volgende beeld van het meerjarenperspectief.

bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Meerjarenperspectief 2020-2023 conform Kadernota 2020-2023	2.798	285	1.132	6.492
Aanvullend:				
Meicirculaire 2019	-1.288	-546	-1.022	-3.534
Geactualiseerd meerjarenperspectief t.b.v. programmabegroting 2020-2023 (na verwerking meicirculaire)	1.510	-261	110	2.958
2e ijkmoment 2019:				
Uitwerkingsverschillen/correcties Kadernota	-450	-534	-941	-682
College- en raadsbesluiten	2	2	2	2
Voortgang 2019	8	1.565	1.409	492
Budgetneutrale wijzigingen	0	0	0	0
sub-totaal	-440	1.033	471	-188
Geactualiseerd meerjarenperspectief programmabegroting 2020-2023	1.070	772	582	2.770

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Binnen de PenC-cyclus van de gemeente Gouda worden twee ijkmomenten onderscheiden. Tijdens deze ijkmomenten wordt aan de raad gerapporteerd over de voortgang van beleid en de financiën. Bij het huidige (2e) ijkmoment draait het om de 2e begrotingswijziging en de voorliggende programmabegroting 2020-2023.

2 Argumenten

- Het vaststellen van de programmabegroting is een raadsbevoegdheid.

3 Kanttekeningen

1. Reserve Sociaal Domein

Op basis van de actuele inzichten wordt voorgesteld, als de reserve Sociaal Domein nihil bedraagt, om deze reserve dan op te heffen.

2. Taakvelden

Op verzoek van de audit commissie is het overzicht taakvelden (paragraaf 7.3) uitgebreid met 2 extra kolommen. Deze aanpak wordt tijdens de volgende audit commissie geëvalueerd.

3. Maatregelen ter dekking van intensiveringen

Naast de intensiveringen wordt voorgesteld om de volgende aanpassingen te verwerken:

- Schrappen van de spaaroptie in 2021 en 2022

De verhouding (ratio) tussen het aanwezige en het beschikbare weerstandsvermogen bevindt zich in de gehele periode 2020-2023 tussen een bandbreedte van ≥ 1 en $\leq 1,4$. Als gevolg hiervan wordt voorgesteld om de spaaroptie (€ 500.000) in 2021 en 2022 te schrappen.

- Onttrekking aan algemene reserve

De kosten voor de verbetering kwaliteit bestaand groen (uit coalitieakkoord) betreffen incidentele lasten (2021: € 500.000 en in 2022: € 1 miljoen). Er wordt voorgesteld om deze kosten rechtstreeks vanuit de algemene reserve te dekken.

- Versnelde dotatie reserve woningbouw

In het coalitieakkoord is afgesproken om in 2019-2022 respectievelijk € 700.000, € 1,4 miljoen, € 1,7 miljoen en € 1,9 miljoen te doteren aan de reserve versnelling woningbouw. Bij de behandeling van de jaarrekening 2018 en de kadernota 2019-2022 is besloten om de dotatie uit 2022 te versnellen. In navolging hiervan wordt nu voorgesteld om € 500.000 van de geplande dotatie in 2021 versneld te doteren.

- Verwerken verwachte boekwinst GR Bedrijvenschap Regio Gouda

De uitgifte van (bedrijfs)gronden binnen het samenwerkingsverband van Gouda, Waddinxveen en Zuidplas voor het ontwikkelen van het bedrijventerrein Gouwe Park verloopt succesvol en nadert zijn afronding (gepland voor 2022). Er wordt voorgesteld deze verwachte boekwinst in 2022 als dotatie aan de algemene reserve te verwerken.

4. Toekomstige (bestuurlijke) intensiveringen

Onderstaande toekomstige (bestuurlijke) intensiveringen (Kadernota 2020) zijn op dit moment nog onvoldoende concreet om deze cijfermatig te onderbouwen en resteren als PM-post. Het College zal onderstaande onderwerpen in de voorliggende periode gefaseerd bij de Raad agenderen en indien mogelijk meenemen in de Kadernota 2021-2024:

- P1: De Goudse Waarden
- P2: Kenniscentrum Bodemdaling
- P3: Werkbudget wijkontwikkeling 2.0
- P3: Westergouwe - Ontsluiting
- P5: Vastgoed: onderhoudsvoorzieningen
- P5: Schouwburg
- P5: Museum - klimaatvoorziening
- P5: Onderhoud sport (MJOP)
- P5: Sportimpuls (sport en sociaal domein)
- P5: Werkbudget stadsmarketing
- P8: Amendement Omtzigt

4 Juridische- / financiële gevolgen

- Het meerjarenperspectief 2020-2023 toont voor alle jaren een positief exploitatiesaldo.
- De ratio van de weerstandscapaciteit komt in 2020 uit op 1,2 (streefwaarde ten minste tussen 1 en 1,4).
- De schuldpositie bedraagt eind 2020 naar verwachting € 268 miljoen (bij een toegestaan schuldenplafond van € 305 miljoen).

Voor 15 november 2019 moet de programmabegroting 2020-2023 zijn ingediend bij de provincie.

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

N.v.t.

6 Communicatie / interactiviteit

De begroting kan worden geraadpleegd op de website www.gouda.nl/begroting2020